

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/46/2024
Identifikačné číslo spisu:	8019200851
Dátum vydania rozhodnutia:	21.05.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8019200851.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kostolanskej a členov senátu JUDr. Petra Kaňu a JUDr. Jozefa Šutku, na neverejnom zasadnutí s následným verejným vyhlásením rozsudku konanom 21. mája 2025 v Bratislave, v trestnej veci obvineného S. F., v konaní o uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia na území Slovenskej republiky podľa zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov, o dovolaní ministra spravodlivosti Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 27. januára 2021, sp. zn. 9Ntc/8/2019, takto

rozhodol:

I. Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedenom v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku bol rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 27. januára 2021, sp. zn. 9Ntc/8/2019 a konaním, ktoré mu predchádzalo

p o r u š e n ý z á k o n

v ustanoveniach § 43, § 46 Trestného zákona a § 17 ods. 3 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov

v neprospech obvineného S. F..

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku s a z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Prešove z 27. januára 2021, sp. zn. 9Ntc/8/2019, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku s a p r i k a z u j e Krajskému súdu v Prešove, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

II. Podľa § 380 ods. 2, § 520 ods. 1 Trestného poriadku obvinený S. F., nar. XX. C. XXXX v F., trvale bytom E. XX, F., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Leopoldov, s a b e r i e d o v ä z b y.

Začiatok lehoty väzby sa počíta od 21. mája 2025 o 8.45 hod. a obvinený bude väzbu vykonávať v

Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Leopoldov.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c), ods. 2 Trestného poriadku sa väzba obvineného S. F. dohľadom probačného a mediačného úradníka n e n a h r á d z a.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 27. januára 2021, sp. zn. 9Ntc/8/2019, právoplatným 1. júna 2021 podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o uznávaní a výkone rozhodnutí“) rozhodol o tom, že sa na území Slovenskej republiky uznáva a vykoná právoplatný trestný rozkaz Obvodného soudu pro Prahu 7 zo 14. marca 2017, sp. zn. 24T/30/2017, právoplatný 16. augusta 2017, ktorým bol občan Slovenskej republiky S. F. uznaný za vinného zo spáchania prečinu výtržníctva podľa § 358 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky; rozsudok Městského soudu v Praze z 11. júla 2018, sp. zn. 49T/8/2018, v spojení s rozsudkom Vrchního soudu v Praze z 3. októbra 2018, sp. zn. 8To/90/2018, obe právoplatné 3. októbra 2018, ktorými bol S. F. uznaný za vinného v bode 1/ pre obzvlášť závažný zločin ťažkého ublíženia na zdraví podľa § 145 ods. 1, ods. 3 Trestného zákonníka Českej republiky a v bode 2/ pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 140 ods. 1, ods. 3 písm. i) Trestného zákonníka Českej republiky.

Za obzvlášť závažný zločin ťažkého ublíženia na zdraví podľa § 145 ods. 1, ods. 3 Trestného zákonníka Českej republiky a za prečin výtržníctva podľa § 358 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky (pre ktorý bol uznaný za vinného trestným rozkazom Obvodného soudu pro Prahu 7 zo 14. marca 2017, sp. zn. 24T/30/2017, ktorý mu bol doručený 16. augusta 2017) mu bol podľa § 145 ods. 3 Trestného zákonníka Českej republiky s použitím § 43 ods. 2 Trestného zákonníka Českej republiky uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 14 rokov. Zároveň bol podľa § 43 ods. 2 Trestného zákonníka Českej republiky zrušený výrok o treste trestného rozkazu Obvodného soudu pro Prahu 7 zo 14. marca 2017, sp. zn. 24T/30/2017, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo jeho zrušením, stratili podklad.

Za obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 140 ods. 3 Trestného zákonníka Českej republiky s použitím § 54 ods. 2 Trestného zákonníka Českej republiky mu bol uložený výnimočný trest odňatia slobody v trvaní 21 rokov.

Proti tomuto rozsudku podal dovolanie, doručené krajskému súdu 10. mája 2024, na podnet predsedníčky krajského súdu minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister spravodlivosti“) a to z dovolacieho dôvodu upraveného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, pretože má za to, že bol porušený zákon v ustanoveniach § 43 a § 46 Trestného zákona a § 17 ods. 2 zákon o uznávaní a výkone rozhodnutí, a to v neprospech obvineného S. F. (ďalej len „obvinený“).

V odôvodnení dovolania minister spravodlivosti konštatoval, že obvinenému boli uznané dva samostatné tresty uložené súdmi Českej republiky za tri trestné činy, t. j. súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 14 rokov a výnimočný trest odňatia slobody v trvaní 21 rokov, pretože nemohli ukladať súhrnný trest odňatia slobody pre všetky trestné činy, keďže súbeh v prípade obzvlášť závažného zločinu vraždy bol neprípustný.

Takto uložený trest je však v rozpore s ustanoveniami § 43 a § 46 Trestného zákona, keďže celkové trvanie uznaných trestov v trvaní 14 a 21 rokov presahuje zákonom stanovenú maximálnu hranicu 25 rokov. Obvinený nastúpil na výkon trestu 16. júla 2021, pričom predpokladaný koniec trestu je 19. augusta 2052, čo predstavuje prekročenie zákonného limitu o 6 rokov.

Minister spravodlivosti preto navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), aby podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že rozsudkom krajského súdu z 27. januára 2021, sp. zn. 9Ntc/8/2019 bol porušený zákon v ustanoveniach § 43, § 46 Trestného zákona a § 17 ods. 2 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí v neprospech obvineného, podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a zrušil aj rozhodnutia naň obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením dôjde, stratili podklad. Zároveň aby podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu opätovne prerokoval a rozhodol, a podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku rozhodol o väzbe obvineného.

K podanému dovolaniu sa vyjadril prokurátor Krajskej prokuratúry Prešov (ďalej len „prokurátor“), ktorý uviedol, že krajský súd v predmetnom konaní rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutí českých súdov za tri protiprávne konania obvineného právne kvalifikované ako:

- prečin výtržníctva podľa § 358 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky a obzvlášť závažný zločin ťažkého ublíženia na zdraví podľa § 145 ods. 1, ods. 2 Trestného zákonníka Českej republiky mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 14 rokov a zároveň bol podľa § 43 ods. 2 Trestného zákonníka Českej republiky zrušený výrok o treste trestného rozkazu Obvodního soudu pro Prahu, sp. zn. 24T/30/2017;
- obzvlášť závažný zločin vraždy podľa 140 ods. 3 Trestného zákonníka Českej republiky s použitím § 54 ods. 2 Trestného zákonníka Českej republiky mu bol uložený výnimočný trest odňatia slobody v trvaní 21 rokov.

Vzhľadom na to, že spáchanie obzvlášť závažného zločinu ťažkého ublíženia na zdraví a obzvlášť závažného zločinu vraždy nebolo možné považovať za viacčinný súbeh trestných činov, pretože bol prerušený vyššie spomenutým právoplatným trestným rozkazom, a nebolo prípustné uloženie súhrnného trestu, musel byť uložený ďalší trest.

Podmienkou aplikácie ustanovenia § 43 Trestného zákona je, aby páchatel pred vykonaním trestu uloženého skorším rozsudkom (právoplatný trestný rozkaz) spáchal ďalší trestný čin (obzvlášť závažný zločin ťažkého ublíženia na zdraví), za ktorý sa mu ukladá trest rovnakého druhu, t. j. páchatel sa dopustí ďalšieho trestného činu potom, ako bol skorším rozhodnutím odsúdený a predtým, než trest uložený skorším rozhodnutím vykoná celý.

V prejednávanej veci je zjavné, že obvinený sa obzvlášť závažného zločinu ťažkého ublíženia na zdraví, za ktorý bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 14 rokov, dopustil skôr, než vykonal trest uložený skorším rozsudkom. Došlo tak k recidíve trestnej činnosti, preto podmienky aplikácie § 43 Trestného zákona, vrátane stanovených obmedzení pre maximálnu možnú výmeru trestu (§ 46 Trestného zákona), boli splnené.

Napriek uvedenému krajský súd uvedené ustanovenia nerešpektoval a rozhodol o uznaní trestov odňatia slobody v trvaní 14 a 21 rokov, čím došlo k prekročeniu maximálnej výmery pre tento druh trestu, ktorá je 25 rokov.

Návrh prokurátora na rozhodnutie najvyššieho súdu je totožný s návrhom predloženým ministrom spravodlivosti.

Najvyššiemu súdu bol trestný spis spolu s dovolaním ministra spravodlivosti a vyjadrením prokurátora predložený na rozhodnutie 1. júla 2024.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku), pred vydaním rozhodnutia skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že bolo podané oprávnenou osobou na základe podnetu predsedníčky krajského súdu (§ 369 ods. 1 Trestného poriadku, § 53 ods. 4 zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov), bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368

ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného poriadku, R 3/2017], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku) a spĺňa obligatórne obsahové náležitosti podľa § 374 Trestného poriadku.

Po zistení, že nie sú dané žiadne zákonné dôvody pre odmietnutie dovolania ministra spravodlivosti, predmetné dovolanie vecne preskúmal a zistil, že je dôvodné, pretože krajský súd pochybil, keď v konaní o uznaní a výkone rozhodnutí súdov Českej republiky rozhodol o výkone dvoch samostatne uložených trestov odňatia slobody, ktorých výška v celkovej výmere prevyšovala 25 rokov, čím došlo k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Dovolací súd považuje za potrebné na úvod uviesť, že pôvodne bol vo veci určený termín verejného zasadnutia, najmä s ohľadom na prípadnú potrebu výsluchu obvineného v súvislosti s rozhodovaním podľa § 380 ods. 2, § 520 ods. 1 Trestného poriadku (II. ÚS 597/2012). Na žiadosť najvyššieho súdu z 30. apríla 2025 bol však obvinený v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Leopoldove vypočutý, pričom uviedol, že na osobnej účasti pri rozhodovaní o dovolaní netrvá a výslovne žiadal a súhlasil, aby sa konalo v jeho neprítomnosti.

Za takejto procesnej situácie, vychádzajúc z ustanovenia § 382a Trestného poriadku, podľa ktorého dovolací súd môže rozhodnúť o dovolaní aj na neverejnom zasadnutí ak zistí, že dôvody dovolania, ktoré bolo podané v prospech obvineného, sú zjavne preukázané a je zrejmé, že vytýkané nedostatky povedú k postupu podľa § 386 a § 388 ods. 1 Trestného poriadku, najvyšší súd napokon rozhodoval na neverejnom zasadnutí, s následným verejným vyhlásením prijatého rozsudku.

Zároveň si z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov, v ktorom obvinený uznaný trest odňatia slobody vykonáva, vyžiadal hodnotiacu správu o jeho správaní, z ktorej vyplýva, že obvinený sem bol premiestnený 3. augusta 2021, pričom jeho správanie a vystupovanie nebolo vždy na požadovanej úrovni, vyskytli sa problémy v dodržiavaní ústavného poriadku, prechovával nepovolenú vec, porušil povinnosti zachovávať zásady slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádzal do styku. Po vhodnej pedagogickej intervencii prišlo k stabilizácii jeho správania a dlhodobo je na prijateľnejšej úrovni. Vo veciach osobnej potreby si udržiava poriadok, má osvojené zásady osobnej a kolektívnej hygieny, príkazy a pokyny príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže plní, v kolektíve odsúdených je znášanlivý a bezkonfliktný, bol 2 krát disciplinárne odmenený, disciplinárne tresty nemá evidované, k spáchanej trestnej činnosti zaujíma kritický postoj. Je zaradený na pracovisku zameranom na automobilový priemysel, pričom nadriadení sú spokojní s jeho pracovnou morálkou, k práci pristupuje zodpovedne. Zapája sa do činností zameraných na všeobecný rozvoj jeho osobnosti formou upratovacích prác, a zúčastňuje sa na aktivitách kultúrno-osvetovej činnosti organizovaných pre odsúdených zameraných na problematiku závislostí. Pri zaobchádzaní s obvineným je volený situačne direktívny prístup s dôrazom na dôsledné dodržiavanie ústavného poriadku, časového rozvrhu dňa a zákonných noriem.

Najvyšší súd v tomto smere poukazuje na podstatné skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu.

Obvinený bol trestným rozkazom Obvodního soudu pro Prahu 7 zo 14. marca 2017, sp. zn. 24T/30/2017, právoplatným 16. augusta 2017, uznaný za vinného zo spáchania prečinu výtržníctva podľa § 358 ods. 1 Trestného zákonníka Českej republiky a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 4 mesiace, ktorého výkon bol podmienčne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 12 mesiacov.

Následne bol rozsudkom Městského soudu v Praze z 11. júla 2018, sp. zn. 49T/8/2018, v spojení s rozsudkom Vrchního soudu v Praze z 3. októbra 2018, sp. zn. 8To/90/2018, právoplatnými 3. októbra 2018, uznaný za vinného v bode 1/ pre obzvlášť závažný zločin ťažkého ublíženia na zdraví podľa § 145 ods. 1, ods. 3 Trestného zákonníka Českej republiky, za ktorý mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 14 rokov so zaradením do väznice so zvýšeným strážením a podľa § 43 ods. 2 Trestného zákonníka Českej republiky bol zrušený výrok o treste, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Obvodního soudu pro Prahu 7 zo 14. marca 2017, sp. zn. 24T/30/2017, právoplatný 16.

augusta 2017, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo jeho zrušením, stratili podklad; a v bode 2/ pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 140 ods. 1, ods. 3 písm. i) Trestného zákonníka Českej republiky, za ktorý mu bol uložený výnimočný trest odňatia slobody vo výmere 21 rokov, na výkon ktorého bol zaradený do väznice so zvýšeným strážením a zároveň mu bol uložený trest vyhostenia na dobu neurčitú.

Krajský súd na podklade predloženého Osvedčenia vydaného: Městský soud v Praze uvedeného v čl. 4 rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania rozsudkov v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahrňujúce pozbavenia osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii, týkajúceho sa obvineného ako občana Slovenskej republiky a vzťahujúceho sa na rozsudok Městského soudu v Praze z 11. júla 2018, sp. zn. 49T/8/2018, v spojení s rozsudkom Vrchního soudu v Praze z 3. októbra 2018, sp. zn. 8To/90/2018, rozhodol podľa § 17 ods. 1 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí, že sa na území Slovenskej republiky uzná a vykoná právoplatný trestný rozkaz Obvodního soudu pro Prahu 7 zo 14. marca 2017, sp. zn. 24T/30/2017, právoplatným 16. augusta 2017 a rozsudok Městského soudu v Praze z 11. júla 2018, sp. zn. 49T/8/2018, v spojení s rozsudkom Vrchního soudu v Praze rozsudkom z 3. októbra 2018, sp. zn. 8To/90/2018, právoplatné 3. októbra 2018. Zároveň obvineného podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu a odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Z rozsudku krajského súdu z 27. januára 2021, sp. zn. 9Ntc/8/2019 vyplýva, že krajský súd rozhodol, že sa na území Slovenskej republiky uznávajú a vykonávajú sa obvinenému uložené dva tresty odňatia slobody v trvaní 14 rokov a 21 rokov.

Podľa § 43 Trestného zákona, ak súd odsudzuje páchateľa za trestný čin, ktorý spáchal predtým, než bol trest uložený skorším rozsudkom vykonaný, a ukladá mu trest rovnakého druhu, nesmie tento trest spolu s doteraz nevykonanou časťou trestu uloženého skorším rozsudkom prevyšovať najvyššiu výmeru dovolenú týmto zákonom pre tento druh trestu. Ak je jedným z týchto trestov trest odňatia slobody, rozumie sa takou najvyššou výmerou doba dvadsiatich piatich rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie.

Podľa § 46 Trestného zákona trest odňatia slobody možno uložiť ako trest na určitú dobu, najviac na dvadsaťpäť rokov alebo ako trest odňatia slobody na doživotie.

Podľa § 17 ods. 3 zákona o uznávaní a výkone rozhodnutí ak sa rozhodnutím o trestnej sankcii uložila trestná sankcia v trvaní, ktoré nie je zlučiteľné s právnym poriadkom Slovenskej republiky, súd rozhodnutím podľa odseku 1 trvanie trestnej sankcie primerane upraví. Takto upravená dĺžka trvania trestnej sankcie nesmie byť kratšia ako najdlhšie trvanie ustanovené pre rovnaké trestné činy podľa právneho poriadku Slovenskej republiky.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolací súd primárne pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nie je určený na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia.

Z ustanovenia § 385 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa však týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie

právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené v dovolaní a nie ich subsumpcia pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (R 120/2012).

Dovolací súd vzhľadom na námietky ministra spravodlivosti subsumované pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku nižšie cituje stanovisko č. 5 trestnoprávneho kolégia dovolacieho súdu publikovaného v Zbierke stanovísk dovolacieho súdu a rozhodnutí súdov SR 1/2011, podľa ktorého:

„Pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstať v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste nepadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku. Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku“.

Z logiky vzťahu týchto dovolacích dôvodov upravených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. h) a písm. i) Trestného poriadku vyplýva, že samotný výrok o treste, okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste, môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného [§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku], ale len prostredníctvom špeciálneho [§ 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku] dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k výroku o treste.

Minister spravodlivosti vo svojom dovolaní uplatnil dovolací dôvod upravený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, avšak z odôvodnenia jeho dovolania je zrejmé, že namieta nesprávnu aplikáciu ustanovení kogentnej povahy, teda hmotnoprávných ustanovení (konkrétne § 43 a § 46 Trestného zákona), najvyšší súd preto subsumoval tieto námietky pod dovolací dôvod upravený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Rozhodnutiami súdov Českej republiky, ktoré boli predmetom konania o uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia, boli obvinenému uložené dva tresty odňatia slobody a to súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 14 rokov a výnimočný trest odňatia slobody v trvaní 21 rokov, t. j. spolu 35 ročný trest odňatia slobody.

V zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 43 Trestného zákona však trest odňatia slobody, ktorý súd ukladá predtým, než bol trest uložený skorším rozsudkom vykonaný, nesmie spolu s doteraz nevykonanou časťou trestu uloženého skorším rozsudkom prevyšovať najvyššiu výmeru dovolenú týmto zákonom pre tento druh trestu, ktorou sa v zmysle taktiež vyššie citovaného ustanovenia § 46 Trestného zákona pre treste odňatia slobody rozumie doba 25 rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie.

Za zásadné pochybenie považuje dovolací súd to, že krajský súd pri rozhodovaní nereflektoval ustanovenia § 43, § 46 Trestného zákona a § 17 ods. 3 zákona a uznávaní a výkone rozhodnutí a nerešpektoval najvyššiu výmeru dovolenú Trestným zákonom pre trest odňatia slobody, ako druh trestu, ktorou sa rozumie doba 25 rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie. Rozsudkom krajský súd totiž rozhodol, že sa na území Slovenskej republiky uznávajú a vykonávajú rozhodnutia súdov Českej republiky, ktorými bol obvinený uznaný za vinného a boli mu uložené dva tresty odňatia slobody v trvaní 14 a 21 rokov, t. j. spolu 35 rokov, čo prevyšuje maximálnu možnú výmeru trestu odňatia slobody stanovenú Trestným zákonom.

Najvyšší súd preto dospel k záveru, že preskúmaným rozhodnutím krajského súdu bol obvinenému uznaný trest odňatia slobody v trvaní, ktoré je mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, čím došlo k

naplnení dovolacieho dôvodu upraveného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku, ak bol dovolacím súdom zistený dôvod dovolania podľa § 371, vysloví rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa tento dôvod odiera.

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku súčasne s výrokom uvedeným v odseku 1 dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, alebo aj chybné konanie, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo. Po zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd podľa okolností prípadu zruší aj predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa. Ak je nezákonný len niektorý výrok napadnutého rozhodnutia alebo rozhodnutia súdu prvého stupňa a ak ho možno oddeliť od ostatných, zruší dovolací súd len tento výrok. Ak však zruší hoci len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Zruší aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku dovolací súd po zrušení napadnutého rozhodnutia alebo niektorého jeho výroku prikáže spravidla súdu, o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Dovolací súd so zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti zistiac, že je naplnený dôvod dovolania ministra spravodlivosti upravený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku vyslovil podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku porušenie zákona v ustanoveniach § 43, § 46 Trestného zákona a § 17 ods. 3 zákona a uznávaní a výkone rozhodnutí v neprospech obvineného, zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu, a naň obsahovo nadväzujúce rozhodnutia, a prikázal krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Podľa § 391 ods. 1 Trestného poriadku orgán, ktorému bola vec prikázaná, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci dovolací súd, a je povinný vykonať úkony, ktorých vykonanie dovolací súd nariadil.

Úlohou krajského súdu bude s ohľadom na uvedené závery najvyššieho súdu, pri viazanosti právnym názorom podľa § 391 ods. 1 Trestného poriadku, opätovne rozhodnúť a to zákonne súladným spôsobom.

Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku, ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a dovolací súd na dovolanie výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

Podľa § 520 ods. 2 Trestného poriadku, ak je to potrebné na zabezpečenie výkonu cudzieho rozhodnutia, môže súd príslušný podľa § 518 ods. 2 kedykoľvek po podaní návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia do nariadenia výkonu uznaného cudzieho rozhodnutia rozhodnúť o vzatí do väzby osoby, ktorej bol cudzím rozhodnutím uložený trest odňatia slobody a ktorá sa nachádza na území Slovenskej republiky; dôvodmi väzby podľa § 71 nie je súd viazaný.

Dovolací súd považuje za nevyhnutné zdôrazniť, že rozhodnutie o väzbe v konaní o uznaní a výkone cudzieho rozhodnutia má iný charakter než väzba v rozsahu jej úpravy v štvrtej hlave prvej časti Trestného poriadku. Súd v takomto konaní neskúma existenciu dôvodov väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) až písm. c) Trestného poriadku, ale je povinný zistiť, či pozbavením osobnej slobody obvineného, vo vzťahu ku ktorému sa má vykonať trest na základe cudzieho rozhodnutia, bude naplnený účel tejto väzby, ktorým je zabezpečiť budúce vykonanie cudzieho rozhodnutia tým, že tejto osobe zabráni opustiť územie Slovenskej republiky.

Vzhľadom na skutočnosť, že najvyšší súd týmto rozhodnutím zrušil pôvodné uznávacie rozhodnutie (rozsudok krajského súdu z 27. januára 2021, sp. zn. 9Ntc/8/2019), na základe čoho došlo k otvoreniu uznávacieho konania po doručení Osvedčenia vydaného Městským soudem v Praze uvedeného v čl. 4

rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania rozsudkov v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahrňujúce pozbavenia osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii, existuje predpoklad, že bude potrebný výkon rozhodnutí, o uznaní a výkone ktorých bude krajský súd opätovne rozhodovať.

Napriek tomu, že dovolací súd nie je v rámci rozhodovania o vzatí do väzby obvineného v tomto konaní viazaný dôvodmi väzby, považuje za nevyhnutné upriamiť pozornosť na skutočnosť, že obvinenému boli v Českej republike za závažnú násilnú trestnú činnosť (obzvlášť závažný zločin ťažkého ublíženia na zdraví, prečin výtržníctva a obzvlášť závažný zločin vraždy) právoplatne uložené tresty odňatia slobody vo výmere 14 a 21 rokov.

Najvyšší súd zároveň rozhodol, že nie sú splnené podmienky na náhradu väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka, pretože je toho názoru, že takéto rozhodnutie má svoje opodstatnenie v charaktere trestnej činnosti, pre ktorú bol obvinený v Českej republike právoplatne uznaný za vinného, a to vzhľadom na povahu tejto trestnej činnosti a vysoké tresty odňatia slobody, ktoré mu boli týmito rozhodnutiami právoplatne uložené, a o uznaní a výkone ktorých bude krajský súd opätovne rozhodovať vzhľadom na vrátenie trestnej veci do uznávacieho konania. Dovolací súd navyše nezistil u osoby obvineného, a to ani z hodnotiacej správy z výkonu trestu odňatia slobody, žiadne výnimočné okolnosti prípadu pre nahradenie jeho väzby, ktorých existencia je nevyhnutná.

Lehota väzby začala plynúť okamihom vyhlásenia tohto rozsudku najvyšším súdom a obvinený bol umiestnený do ústavu na výkon väzby podľa miesta, kde zrušený trest odňatia slobody doposiaľ vykonával.

Toto rozhodnutie prijal senát dovolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.